

[0110]

DE RIEDSELIGE HUND

Spitigernôch hat Dr. W. Krogmann yn syn artikel hjirboppe gjin nije reden bybrocht foar syn bitinken, dat âldfrysk *hund* 'houn' en *bitze* 'teef' is.

Hwat de 'methoadyske flater' oanbilanget, dy 't er dizze kear my oanwriuwe wol, merk ik op, dat it folslein oerstallich is en helje yn dit gefal de lêzingen fan 'e beide oare Iemsgoaër hânskriften oan, om 't dy dea-ienfâldich de kêst oer it slaen of smiten mei de 'hund' net hawwe en har sadwaende min forlykje litte! It foarskrift, dêr 't de slimme wurden yn steane, fynt men inkeld en allinne yn E₃ en it forbân fan 'e tekst wiist perfoarst net út, dat wy hjir oan bisten tinke moatte. Ommers, fuortynienen oan 'e wurden *Hvasama sleit ieftha werpth mith tha hund* ... en de *bitzaslek* folgje boeten foar forgripen oan persoanen.

Myn achte bistrider jowt fierders ta, dat er troch de folchoarder fan 'e kêsten by v. Richthofen op 'e doele rekke wie. Hy kin him forienigje mei myn lêzing *hvasa* ynsté fan *hvasama* en lûkt syn útstel om *mith tha* yn *mith thene* to foroarjen nou werom. It wurdt lykwols al oars, mar net better, nou 't er foarslacht om foar de wurden *mith tha* tonei *others* yn 't plak to setten. Sa kin men fansels eltse tekst, dy 't jin swierrichheden jowt, wol nei eigen sin en flij 'forbetterje', dat wol sizze 'verschlimmbessern'. Fan dat oangeande skriuwe ik hjir myn eardere opmerking jitis oer: „Salang as net alle mooglikheden bisocht en ûndersocht binne, sille wy de tekst yn syn hear

en fear litte moatte". Bûtendat is it my in riedling, hoe 't Dr. Krogmann syn nijste foroaring paleografysk forantwurdzje wol.

Einlings forsint myn opponint him, as er úthâldt, *slait* soe 'deaslacht' en *werpth* 'deasmyt' wêze. Better net to wetten komt *werpa* yn 'e âldfryske boarnen nea net as 'deasmite' foar. Der kin alteast gjin inkeld fynplak oanwiisd wurde, dêr't dit tiidwurd de fan K. oannommen bitsjutting hat. Altyd weroan blykt it 'werpe, smite' to wêzen, sûnder dat de dea der yn bigrepen is. As wy sadwaende *werpth* mei 'smyt' (en net mei 'deasmyt'!) oersetse moatte, kin *slait* ûnmooglik 'deaslacht' bitsjutte, hwant de beide tiidwurdsfoarmen steane op deselde streek en foar beide forgripen wurdt in gelikense boete foarskreaun! It sil dêrom klearrichheit ha, dat wy ús oan 'e eardere útliz fan *slait* = 'slacht' hâlde moatte. Myn biswier, dat de boeten foar it slaen of smiten fan hounen fierstento heech binne, weacht dus wier wol oan.

Ta bislút jit ditte. Dr. Krogmann hat it greatste gelyk fan 'e wrâld, as er seit, dat de boete by forwouning of deaslach fan froulju yn it âlde Fryslân gauris oardelkear sa heech wie as by deselde forgripen oan manlju. Dat strykt alhiel mei ús rjocht, dat yn sokke gefallen de wurden *thrimene further* brûkt. Mar nearne haw ik yn ús wetten lêzen, dat dit ûnderskie ek gou foar de mantsjes en wyfkes fan bisten. Neffens Dr. Krogmann syn opfetting soene ús foarâlden foar it smiten fan in teef oardelkear sa folle bitelje moatten ha as foar it forwounjen fan in rikel. It wol net yn my del, dat de bisûndere biskerming, dy 't ús âffaers oan 'e frou joegen, ek by wyfkebisten fan krêft wie.

Sa moat ik wol fêststelle, dat wy yn ús striidpetear oer de *hund* út E₃ net fierder kommen binne. Op de mooglikheit, dat it yn 'e kiif steande wurd mei Sealterlânsk *hund*, Grinslânsk *hond*, Westerlauwersk *hûnt*, *hont*, Ingelsk (dial.) *hound* en Swabysk *hund* gearhinget, giet Dr. Krogmann alhiel net yn. Jerne sille de samlers fan dit tydskrift dêrom it wurd jaen oan eltsenien, dy't wierliken eat ta better bigryp fan 'e riedselige *hund* bydrage kin.

W. J. Buma.